

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ακαδημαϊκό έτος: 2019-2020 (χειμερινό εξάμηνο)

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι (ΥΠΟ)

Διδάσκων: Θωμάς Νουτσόπουλος

Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα διδάσκεται σε φοιτητές του Α΄ εξαμήνου και έχει εισαγωγικό χαρακτήρα. Κύριος στόχος του είναι να εισάγει τους φοιτητές σε βασικές έννοιες της πολιτικής θεωρίας όπως αυτές διατυπώθηκαν την κλασσική περίοδο της αρχαίας πόλης (δεύτερο μισό 5^{ου} και 4^{ου} αιώνας π.χ). Επιχειρεί, κατά συνέπεια, μια σφαιρική θεώρηση του ιστορικού και θεωρητικού πλαισίου αυτής της περιόδου μέσα από την παρουσίαση και ανάλυση εννοιών όπως δικαιοσύνη, αρετή, ιδιοκτησία, ελευθερία, οίκος, πόλη και πολιτική. Η κατανόηση των ανωτέρω κρίνεται σημαντική τόσο για τη διασάφηση του ιστορικού και θεωρητικού ορίζοντα της κρίσιμης αυτής για την πολιτική θεωρία περιόδου όσο και για να καταστεί μελλοντικά δυνατή η παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο οι έννοιες αυτές μετασχηματίζονται μέσω της πραγμάτευσής τους από τη νεότερη και σύγχρονη πολιτική θεωρία. Οι παραδόσεις ξεκινούν με την παρουσίαση της ρεαλιστικής προσέγγισης της πολιτικής, όπως αυτή ανευρίσκεται στο έργο του Θουκυδίδη και, στη συνέχεια, στρέφεται στις κανονιστικές θεωρίες του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, οι οποίες και συνιστούν το βασικό κορμό των παραδόσεων.

Αναλυτικό Πρόγραμμα παραδόσεων

1^η εβδομάδα: Εισαγωγικές παρατηρήσεις σχετικά με το αντικείμενο της πολιτικής θεωρίας εν γένει και της πολιτικής θεωρίας της αρχαίας πόλης της κλασσικής περιόδου. Ενημέρωση φοιτητών για τον τρόπο διδασκαλίας, τα σχετικά συγγράμματα και την αξιολόγησή τους.

—

2^η εβδομάδα: Η επιστημονική οριοθέτηση του αντικειμένου της ιστορίας από τον Θουκυδίδη. Οι ιστορικές προϋποθέσεις συγκρότησης και τα ουσιώδη περιεχόμενα της έννοιας της πολιτικής.

3^η εβδομάδα: Δίκαιο και συμφέρον. Οι δημηγορίες του Κλέωνα και του Διόδοτου σχετικά με την τύχη της Μυτιλήνης.

Κείμενο εργασίας

Θουκυδίδης, *Ιστορία του Πελοποννησιακού Πολέμου*, μτφ. Α.Σ.Βλάχος, Εστία, Αθήνα, 2005.

—

4^η εβδομάδα: Η οριοθέτηση της δικαιοσύνης ως ουσιώδους περιεχομένου στην πλατωνική *Πολιτεία*.

5^η εβδομάδα: Η γενετική εξήγηση για τη σύσταση της πόλης. Οι οικονομικές προϋποθέσεις συγκρότησης της πόλης. Το ζήτημα της παιδείας.

6^η εβδομάδα: Η συγκρότηση των ουσιωδών αξιών της πόλης ως αρετών. Κοινωνική διάρθρωση της πόλης και διάρθρωση της ψυχής.

7^η εβδομάδα: Ο φιλόσοφος ως πολιτικός και ο μύθος του σπηλαίου. Η έννοια του Αγαθού.

8^η εβδομάδα: Η φθορά της αγαθής πολιτείας και οι ημαρτημένες μορφές πολιτευμάτων.

Κείμενο εργασίας

Πλάτων, *Πολιτεία*, μτφ. Ν.Μ.Σκουτερόπουλος, Πόλις, Αθήνα, 2002 (διανέμεται).

9^η εβδομάδα: Μεταφυσικές και ψυχολογικές προϋποθέσεις της πολιτικής.

10^η εβδομάδα: Η αριστοτελική αρετολογία και το ουσιώδες ζήτημα της δικαιοσύνης.

11^η εβδομάδα: Οίκος – Πόλη – Πολίτευμα. Η εφαρμογή της διανεμητικής δικαιοσύνης και ο χάρτης των πολιτευμάτων.

12^η εβδομάδα: Διατήρηση και μεταβολή των πολιτευμάτων.

Κείμενα εργασίας (επιλεγμένα χωρία)

Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά*.

Αριστοτέλης, *Περί ψυχής*.

Αριστοτέλης, *Ηθικά Νικομάχεια*.

Αριστοτέλης, *Πολιτικά*.

13^η εβδομάδα: Συνοπτική επισκόπηση των παραδόσεων.